

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

V Praze dne 29.5.2013
Č.j. 16038/2013-NH-30.1-2.5.13

MZDRX00JJP65

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo zdravotnictví jako správní úřad příslušný podle § 80 odst. 1 písm. c) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, **rozhodlo** o odvolání účastníka řízení, **Statutárního města Brna, se sídlem Dominikánské náměstí 1, 601 67 Brno, IČ: 449 92 785**, ze dne 8.4.2013, proti rozhodnutí Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně ze dne 20.3.2013, čj. KHSJM 12290/2013/BM/PRAV, sp. zn. S-KHSJM 48008/2012, kterým byla Statutárnímu městu Brnu v řízení podle § 92 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, uložena pokuta ve výši 40.000,- Kč a podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, náhrada nákladů řízení ve výši 1.000,- Kč, **t a k t o :**

Podle § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, **se napadené rozhodnutí** Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně ze dne 20.3.2013, čj. KHSJM 12290/2013/BM/PRAV, sp. zn. S-KHSJM 48008/2012,

r u š í

a správní řízení ve věci se zastavuje.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 2.5.2013 bylo Krajskou hygienickou stanicí Jihomoravského kraje se sídlem v Brně (dále jen „KHS“) Ministerstvu zdravotnictví v souladu s ustanovením § 88 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), předáno odvolání účastníka řízení, Statutárního města Brna, se sídlem Dominikánské

náměstí 1, 601 67 Brno, IČ: 449 92 785 (dále jen „účastník řízení“), ze dne 8.4.2013, proti rozhodnutí KHS ze dne 20.3.2013, čj. KHSJM 12290/2013/BM/PRAV, sp. zn. S-KHSJM 48008/2012, spolu se spisovým materiálem KHS v předmětné věci. Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „ministerstvo“) na tomto místě konstatuje, že odvolání bylo podáno v souladu se správním řádem, tedy včas a osobou k tomu oprávněnou.

Ministerstvo ze spisového materiálu zjistilo následující skutečnosti rozhodné pro toto odvolací řízení:

Dne 15.10.2012 zahájila KHS za účasti pověřeného zaměstnance Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě (dále jen „ZÚ“) státní zdravotní dozor (dále jen „SZD“), který byl zaměřen na měření hluku z provozu věžních hodin na Staré radnici v Brně, Radnická 368/8, 602 00 Brno, (dále též jen „věžní hodiny“). Měření hluku se uskutečnilo v noční době v chráněném venkovním prostoru stavby bytového domu na adrese Radnická 376/11, Brno. O měření hluku byl ZÚ pořízen protokol č. 7848/2012, který KHS obdržela dne 9.11.2012. Z protokolu KHS o kontrolním zjištění čj. KHSJM 48008/2012/BM/HOK, sp. zn. KHSJM 48008/2012, ze dne 15.10.2012, do něhož jsou promítnuty výsledky měření hluku uvedené ve zmíněném protokolu ZÚ, vyplývá, že při měření hluku v chráněném venkovním prostoru stavby bytového domu na adrese Radnická 376/11, Brno, bytu v 6. NP, bylo v noční době od 23:11 hod. dne 15.10.2012 hod. do 00:01 hod. dne 16.10.2012 zjištěno, že hluk z věžních hodin spočívající v odbíjení dvou zvonů věžních hodin, dosahoval v ekvivalentní hladině akustického tlaku A v chráněném venkovním prostoru uvedené stavby bytového domu hodnoty $L_{Aeq,1h} = 52,5 \text{ dB} \pm 1,7 \text{ dB}$, čímž podle KHS prokazatelně překročil hygienický limit hluku 35 dB stanovený pro chráněný venkovní prostor této stavby pro noční dobu pro nejhluchnější 1 hodinu pro hluk s tónovou složkou v souladu s § 12 odst. 1 a 3 a přílohou č. 3 částí A nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací (dále jen „nařízení vlády č. 272/2011 Sb.“), o 15,8 dB (po odečtení rozšířené nejistoty měření 1,7 dB). Hlukové pozadí bylo podle shora uvedeného protokolu ZÚ tvořeno šumem urbanistického celku města (např. vzdálenou dopravou) a bylo změřeno na stejném měřicím místě v době mezi jednotlivými měřeními hlukovými událostmi. Po skončení měření se za účelem oznámení zahájení výkonu SZD dostavil kontrolní zaměstnanec KHS na adresu Staré radnice v Brně, kde však zjistil, že radnice již byla uzavřena.

Proto KHS přípisem ze dne 16.10.2012, čj. KHSJC 48745/2012/BM/HOK, sp. zn. KHSJM 48008/2012, seznámila účastníka řízení se skutečností, že dne 15.10.2012 byl zahájen shora uvedený SZD spojený s předmětným měřením hluku. Poté, co KHS obdržela od ZÚ výše zmíněný protokol o měření hluku, vyhodnotila jeho výsledky do protokolu o kontrolním zjištění, a přípisem ze dne 16.11.2012, čj. 52475/2012/BM/HOK, sp. zn. KHSJM 48008/2012, seznámila účastníka řízení s obsahem obou uvedených protokolů. Současně jej poučila v souladu s ustanovením § 88 odst. 4 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 258/2000 Sb.“), o právu podat proti protokolu o kontrolním zjištění námitky ve lhůtě 3 dnů ode dne, kdy se s jeho obsahem seznámí. Námitky proti protokolu o kontrolním zjištění nebyly ze strany účastníka řízení podány.

Doručením přípisu ze dne 21.1.2013, čj. KHSJM 02488/2013/BM/PRAV, sp. zn. KHSJM 48008/2012, zahájila KHS téhož dne s účastníkem řízení správní řízení podle § 92 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb. o uložení pokuty za správní delikt, jehož se účastník řízení dopustil shora popsaným jednáním zjištěným při výkonu SZD, tedy tím, že jako

provozovatel věžních hodin na Staré radnici v Brně nezajistil, aby hluk z provozu věžních hodin nepřekročil v noční době od 23:11 hod. dne 15.10.2012 hod. do 00:01 hod. dne 16.10.2012 v chráněném venkovním prostoru stavby bytového domu na adrese Radnická 376/11, Brno, bytu v 6. NP, hygienický limit hluku 35 dB stanovený pro chráněný venkovní prostor staveb pro noční dobu pro hluk s tónovou složkou, když výsledná ekvivalentní hladina akustického tlaku $A L_{Aeq,1h}$ činila $52,5 \text{ dB} \pm 1,7 \text{ dB}$, čím byl uvedený hygienický limit hluku překročen o 15,8 dB. Současně KHS nařídila na 7.2.2013 ústní jednání ve věci a poučila účastníka řízení o jeho právech a povinnostech vyplývajících ze správního řádu. Usnesením čj. KHSJM 02490/2013/BM/PRAV, sp. zn. KHSJM 48008/2012, ze dne 21.1.2013, pak KHS stanovila účastníku řízení k uplatnění procesních práv lhůtu do 11.2.2013, s tím, že pokud v této lhůtě svých práv nevyužije, přistoupí KHS k vydání rozhodnutí ve věci.

Nařízené ústní jednání proběhlo v sídle KHS dne 7.2.2013. Po zrekapitulování zjištěných KHS v rámci SZD účastník řízení uvedl, že místo měření hluku se nachází v půdní vestavbě bytového domu, která byla dokončena v roce 2010 a zkolaudována v roce 2011, přičemž účastník řízení nebyl účastníkem stavebního řízení o výstavbě bytů a nemohl se k němu proto jakkoli vyjadřovat. V této souvislosti však účastník řízení upozornil na skutečnost, že KHS k uvedenému stavebnímu řízení vydala závazné stanovisko, v němž však KHS neuvedla jakoukoli připomínku vůči hluku z provozu předmětných věžních hodin. Dále účastník řízení namítl, že k měření hluku došlo pouze v 6. NP bytového domu na adrese Radnická 376/11, Brno, přičemž pokud by bylo měřeno i v nižších podlažích, mohla by být hluková zátěž odlišná. Účastník řízení dále upozornil na skutečnost, že odbíjení věžních hodin je historickým koloritem města Brna a nikdy dříve nedošlo k problémům či stížnostem s tímto odbíjením souvisejícím. Dále sdělil, že stroj věžních hodin neumožňuje provedení změn v odbíjení a případná změna režimu odbíjení (např. vypnutí odbíjení v noční době) by znamenala nutnost výměny celého hodinového stroje, což by však zase podléhalo souhlasu ze strany správního orgánu památkové péče. Účastník řízení se dále domnívá, že se jedná o specifický případ a mělo by k tomu být ve správním řízení přihlédnuto. Závěrem účastník řízení požádal o prodloužení lhůty pro navrhování důkazů do 22.2.2013, čemuž KHS usnesením ze dne 7.2.2013, čj. KHSJM 05677/2013/BM/PRAV, sp. zn. KHSJM 48008/2012, vyhověla.

Dopisem ze dne 20.2.2013 účastník řízení dále využil svého práva vyjádřit se k zahájenému správnímu řízení. Účastník řízení ve svém vyjádření nejprve shrnuje skutečnosti zjištěné KHS v rámci výkonu SZD a dále opakuje skutečnosti, které uvedl již dne 7.2.2013 při ústním jednání. Ke skutečnosti, že KHS jako dotčený orgán státní správy souhlasila s vydáním kolaudačního rozhodnutí bez jakýchkoli podmínek, předložil účastník řízení sdělení Úřadu městské části města Brna, Brno-Střed, odboru výstavby a územního rozvoje, z něhož uvedená skutečnost plyne.

Dále účastník řízení uvedl, že zvonění na Staré radnici v Brně je tradicí trvající po několik staletí a tato tradice má podle jeho názoru nespornou kulturní a historickou hodnotu, která dotváří obraz města, přičemž účastník řízení se takovéto tradice snaží zachovávat. Nadto poznamenává, že zvonění zvonů je rozšířeno po celém světě.

Účastník řízení dále odkázal na část A přílohy č. 3 nařízení vlády č. 272/2011 Sb., v níž jsou stanoveny korekce pro stanovení hygienických limitů hluku v chráněných venkovních prostorech staveb a v chráněném venkovním prostoru, přičemž podle účastníka řízení by v posuzovaném případě mohla být použita korekce +20 dB stanovená v bodu 4) tabulky uvedené v cit. příloze nařízení vlády č. 272/2011 Sb.

Dále účastník řízení uvedl, že je sporné, zda provozuje předmětný zdroj hluku ve smyslu zákona č. 258/2000 Sb., jelikož podle jeho názoru jsou zvony věžních hodin na Staré radnici zdrojem zvuku a ne každý hluk musí být nutně vnímán jako hluk, když hlukem zákon č. 258/2000 Sb. rozumí pouze takový zvuk, který může být škodlivý pro zdraví a jehož hygienický limit stanoví prováděcí právní předpis. Uvedená škodlivost nebyla podle jeho názoru v předmětné věci prokázána.

Závěrem účastník řízení požádal KHS, aby při ukládání případné pokuty přihlédla v rámci hodnocení kritérií podle § 93 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb. zejména ke specifičnosti posuzované věci, zejména snaze o zachování tradice.

KHS poté vydala napadené rozhodnutí čj. KHSJM 12290/2013/BM/PRAV, sp. zn. S-KHSJM 48008/2012, ze dne 20.3.2013, jímž v řízení podle § 92 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb. uložila účastníku řízení pokutu 40.000,- Kč za správní delikt, jehož se dopustil tím, že porušil povinnost stanovenou § 30 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb. ve spojení s § 12 odst. 1 a 3 a přílohou č. 3 částí A nařízení vlády č. 272/2011 Sb., když jako provozovatel stroje a zařízení, které je zdrojem hluku, nezajistil, aby hluk z provozu věžních hodin na Staré radnici v Brně nepřekročil v noční době od 23:11 hod. dne 15.10.2012 do 00:01 hod. dne 16.10.2012 v chráněném venkovním prostoru stavby bytového domu na adrese Radnická 376/11, Brno, bytu v 6. NP, hygienický limit hluku 35 dB stanovený pro chráněný venkovní prostor staveb pro noční dobu pro hluk s tónovou složkou, když výsledná ekvivalentní hladina akustického tlaku $A_{L_{Aeq,1h}}$ činila $52,5 \text{ dB} \pm 1,7 \text{ dB}$, čímž byl uvedený hygienický limit hluku překročen o 15,8 dB. Současně byla účastníku řízení podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000,- Kč. Závěrem napadeného rozhodnutí poučila KHS účastníka řízení o právu podat ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení odvolání k ministerstvu.

Účastník řízení svého práva využil a dne 10.4.2013 podal odvolání ze dne 8.4.2013. Ministerstvo na tomto místě konstatuje, že jelikož se napadené rozhodnutí KHS z důvodů uvedených níže ruší a správní řízení ve věci se zastavuje, nezabývalo se námitkami uvedenými v odvolání, a proto je na tomto místě ani podrobněji neuvádí.

Ministerstvo jako odvolací orgán přezkoumalo na základě podaného odvolání napadené rozhodnutí v rozsahu § 89 odst. 2 správního řádu a dospělo k následujícímu:

Ustanovení § 30 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb. stanoví, že osoba, která používá, popřípadě provozuje stroje a zařízení, které jsou zdrojem hluku nebo vibrací, provozovatel letiště, vlastník, popřípadě správce pozemní komunikace, vlastník dráhy a provozovatel dalších objektů, jejichž provozem vzniká hluk, jsou povinni technickými, organizačními a dalšími opatřeními v rozsahu stanoveném tímto zákonem a prováděcím právním předpisem zajistit, aby hluk nepřekračoval hygienické limity upravené prováděcím právním předpisem pro chráněný venkovní prostor, chráněné vnitřní prostory staveb a chráněné venkovní prostory staveb a aby bylo zabráněno nadlimitnímu přenosu vibrací na fyzické osoby.

Ministerstvo konstatuje, že se v posuzované věci nejprve zabývalo problematikou aplikace citovaného ustanovení zákona č. 258/2000 Sb. ve vztahu k problematice hluku působeného odbíjením věžních hodin umístěných obvykle na radničních či jiných věžích.

V této souvislosti pojalo do svých úvah rovněž související problematiku hluku působeného vyzváněním kostelních zvonů. Při svých úvahách pak dospělo k těmto závěrům:

Ministerstvo konstatuje, že ač by z doslovného jazykového (gramatického) výkladu cit. ustanovení zákona č. 258/2000 Sb. mohl vyplývat závěr, že povinnost dodržet hygienické limity hluku se vztahuje na všechny subjekty v tomto ustanovení vyjmenované, byl by takový výklad nesmyslný a absurdní. Ústavním soudem již bylo v minulosti judikováno, že *[d]alším naprosto neudržitelným momentem používání práva je jeho aplikace vycházející pouze z jeho jazykového výkladu. Jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity (srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 17. 12. 1997, publikovaný pod č. 30/1998 Sb.). Nejvyšší správní soud pak k tomu dále dodává, že [p]ři výkladu a následné aplikaci právních předpisů tedy nelze prosazovat pouhé fragmentární čtení textu zákona, ale naopak je na místě posuzovat danou věc poněkud širší perspektivou (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 5.2.2009, čj. 9 Ans 5/2008 – 107).*

Pokud ministerstvo nazíralo na předestřené situace touto širší perspektivou, a nikoli pouhým prostým gramatickým výkladem předmětného ustanovení § 30 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., dospělo k dále uvedeným závěrům:

Předně je potřeba rozčlenit oba zmíněné případy, neboť každý má svá určitá specifika, byť u obou představují východisko ústavně zaručená práva a svobody. Podle ustanovení § 2 odst. 1 správního řádu postupuje správní orgán v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu. Z této maximy pak podle názoru ministerstva vyplývá i povinnost správního orgánu v každém jednotlivém případě provádět interpretaci příslušných právních vět za účelem zjištění obsahu právní normy a aplikaci této zjištěné právní normy na konkrétní případ ústavně konformním způsobem.

Pokud jde o problematiku hluku působeného vyzváněním kostelních zvonů, nelze bez dalšího takový zvon a související zařízení označit za zdroj hluku a příslušnou právnickou osobu (např. katolickou farnost) za provozovatele zdroje hluku ve smyslu ustanovení § 30 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb. Pouze určité odbíjení má funkci oznamovat čas, zatímco jiné má účel náboženský související se zachováváním určitého církevního obřadu. Podle čl. 16 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „LZPS“) má každý právo svobodně projevat své náboženství nebo víru buď sám nebo společně s jinými, soukromě nebo veřejně, bohoslužbou, vyučováním, náboženskými úkony nebo zachováváním obřadu. Podle čl. 16 odst. 2 LZPS církev a náboženské společnosti spravují své záležitosti, zejména ustavují své orgány, ustanovují své duchovní a zřizují řeholní a jiné církevní instituce nezávisle na státních orgánech. Obdobná úprava je rovněž v čl. 9 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů č. 3, 5 a 8 (vyhlášena pod č. 209/1992 Sb.). V tomto duchu judikoval též Evropský soud pro lidská práva ve věci Cha'are Shalom Ve Tsedek proti Francii rozsudkem ze dne 27. června 2000. Tento rozsudek se zabývá obdobnou věcí, spočívající v provádění rituální porážky zvířat (obřad Kašrut). Z uvedených skutečností pak vyplývá, že cit. ustanovení § 30 zákona č. 258/2000 Sb. nelze na tyto případy aplikovat.

Pokud jde o problematiku „světských“ věžních hodin umístěných obvykle na radničních a jiných věžích, pak ani zde nelze najít prostor pro aplikaci ustanovení § 30 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb. Podle čl. 8 Ústavy ČR se zaručuje samospráva územních samosprávných celků. Podle ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Umisťování hodinových strojů (příkladem za všechny nechť je proslulý unikátní orloj umístěný na věži Staroměstské radnice v Praze) a oznamování času obyvatelům je historickou záležitostí, která ve všech obdobích státnosti české, moravské a slezské v jakýchkoli formách představovala nedílnou součást koloritu měst a obcí. Již jen z důvodu trvání této tradice po staletí lze dovodit, že se jedná o záležitost, kterou si konkrétní obec řeší podle svých potřeb a možností a zákonodárce nemohl na regulaci takové činnosti z hlediska dodržování hygienických limitů hluku v zákoně o ochraně veřejného zdraví myslet. V tomto ohledu je tedy třeba případný podnět či petici směřující k omezení doprovodného zvuku hodinového stroje adresovat příslušným samosprávným orgánům, aby tyto demokratických hlasováním vyjádřili většinovou vůli občanů obce. Není v působnosti orgánu ochrany veřejného zdraví takový „zdroj hluku“ podřizovat výkonu státního zdravotního dozoru a není tak v jeho pravomoci ani ukládat pokuty či jiná opatření podle zákona č. 258/2000 Sb.

Na základě shora uvedeného tedy ministerstvo konstatuje, že ačkoli KHS náleží v souladu se zákonem č. 258/2000 Sb. výkon státní správy ve vztahu k ochraně zdraví před nadlimitním hlukem, byl § 30 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb. v posuzované věci vyložen ze strany KHS příliš extenzivně, tedy způsobem, který není v souladu se smyslem a účelem předmětné právní úpravy obsažené v zákoně č. 258/2000 Sb. Ministerstvo proto konstatuje, že napadené rozhodnutí je nezákonné, a proto je ministerstvo postupem § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu napadené rozhodnutí zrušilo a správní řízení ve věci zastavilo. Vzhledem k této skutečnosti se ministerstvo nezabývalo námitkami účastníka řízení uvedenými v odvolání, jak již bylo uvedeno výše.

S ohledem na shora uvedené bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 správního řádu nelze dále odvolat.

MUDr. Vladimír Valenta, Ph.D.
náměstek pro ochranu a podporu veřejného
zdraví a hlavní hygienik ČR

Ověřovací doložka autorizované konverze do dokumentu obsaženého v datové zprávě

Ověřuji pod pořadovým číslem **48299983-25977-130531112432**, že tento dokument, který vznikl převedením vstupu v listinné podobě do podoby elektronické, skládající se z **3** listu(ů), se doslovně shoduje s obsahem vstupu.

Zajišťovací **bez zajišťovacího prvku**
prvek:

Ověřující osoba: **Jaroslava Šimková**

Vystavil: **Ministerstvo zdravotnictví**

V Praze dne 31.5.2013